

Nr 46.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af årligt understöd åt förre arbetsledaren vid telegrafverket H. A. Olsson; gifven Stockholms slott den 9 februari 1912.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civil-ärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå Riksdagen medgifva,

att förre arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson må från och med ingången af år 1912 under sin återstående lifstid af telegrafverkets medel uppbära ett årligt understöd till belopp af 300 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 februari 1912.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
 Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 BERG,
 friherre ADELSWÄRD,
 PETRÉN,
 STENSTRÖM,
 LARSSON,
 SANDSTRÖM.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Schotte anförde:

Telegraf-
styrelsen.

Uti skrifvelse den 30 januari 1912 har telegrafstyrelsen gjort framställning om pension åt förre arbetsledaren Håkan Alfred Olsson. Styrelsen meddelar, att Olsson hos styrelsen anhållit, att, då han under arbete i telegrafverkets tjänst ådragit sig obotlig sjukdom och numera på grund däraf vore urståndsatt att genom arbete försörja sig och sin familj, styrelsen måtte åt honom utverka pension under hans återstående lifstid.

Olsson är född den 8 december 1857, är gift och har sju minderåriga barn. Han antogs i telegrafverkets tjänst år 1875, var arbetare åren 1875—1878, arbetsförman (motsvarande nuvarande befattning som linjeförman) åren 1879—1882 och arbetsledare (numera linjemästare) åren 1883—1893. Efter att hafva under sistnämnda år tjänstgjort tre

månader måste Olsson på grund af sjukdom afgå från sin befattning. Vid sin afgång ur verkets tjänst åtnjöt Olsson en dagaflöning af 4 kronor 50 öre samt dessutom 40 kronor i månadsaflöning eller en aflöning af tillhopa ungefär 2,100 kronor för år. I sin tjänstgöring har Olsson, enligt vitsord af sina förmän, städse fullgjort sina åligganden synnerligen plikttroget och skötsamt samt varit en mycket duglig arbetsledare.

I maj månad 1879 träffades Olsson under pågående reparationsarbete å telegraflinjen Gäfle—Sundsvall af ett olycksfall. Vid öfverflyttning af telegraftrådarna från en gammal spännstolpe till en ny sådan befann sig Olsson uppe i den gamla stolpen, då vid lossandet af sista spännet stolpen rasade och Olsson föll till marken. Därvid ådrog han sig ett slag i underlifvet, på grund hvaraf han under omkring tre veckor måste vårdas å sjukhus.

Enligt ett telegrafstyrelsen tillhandakommet, af provinsialläkaren G. Stéenhoff den 22 mars 1910 utfärdadt intyg hade Olsson vid läkarundersökning under år 1891 befunnits lida af en svårare nervsjukdom, antagligen förorsakad af öfveransträngning och förkylning, och enligt af doktor K. Danelius den 26 september och den 30 november 1911 utfärdade läkarintyg lider Olsson af neurasteni och kronisk blåskatarr, hvilken sistnämnda sjukdom af läkaren antagits vara en följd af ofvan omförmälda, Olsson öfvergångna olycksfall. Enligt läkarintygen har Olssons arbetsförmåga i betydlig grad nedsatts af dessa sjukdomar, och förefinnes för Olsson icke utsikt att blifva fullt frisk och arbetsför.

Riksförsäkringsanstalten, hos hvilken telegrafstyrelsen anhållit om yttrande, i hvad mån skadan kunde anses hafva medfört nedsättning i Olssons arbetsförmåga, har i skrifvelse den 30 december 1911 meddelat, att endast den kroniska blåskatarr, hvaraf Olsson lede, syntes kunna sättas i samband med berörda skada. Att, då så lång tid förflutit efter olycksfallets inträffande, kunna med någorlunda säkerhet bedöma, huruvida de såsom symptom af blåskatarr angifna funktionsrubningarna uteslutande vore att tillskrifva olycksfallet i fråga eller i hvad mån desamma kunde hafva påverkats af den nervösa åkomma, hvaraf Olsson jämväl lede, torde enligt riksförsäkringsanstaltens förmenande svårligen låta sig göra. Under förutsättning emellertid, att nämnda symptom uteslutande berodde på olycksfallet, skulle, därest bestämmelserna i lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901 vore i förevarande fall tillämpliga, den nedsättning, som berörda åkomma medfört i Olssons arbetsförmåga, böra uppskattas till ungefärligen tjugufem procent af normal arbetsförmåga.

Intyg från pastorsämbetet i Rödeby församling, hvarest Olsson är mantalsskrifven, utvisar, att Olsson är medellös. Af andra intyg från kommunalnämndsordföranden Aug. Danielsson därstädes samt från kyrkoverden Anton Petersson i Offamåla inhämtas, att Olsson visserligen äger en mindre, till 4,000 kronor taxerad och saluvärderad hemmansdel, men att hans skulder uppgå till minst 3,500 kronor, hvadan han särskildt med hänsyn till den stora familjen måste anses vara medellös. Efter hvad telegrafstyrelsen vidare säger sig hafva inhämtat, har Olsson, sedan han lämnade sin anställning hos telegrafverket, försökt i det längsta draga sig fram på den lilla, starkt skuldbelastade gården, till dess numera ålder och tilltagande sjuklighet gjort det omöjligt för honom att genom deltagande i dess skötsel försörja sig och sin familj.

Af hvad sålunda anförts anser telegrafstyrelsen framgå, att Olsson med allra största sannolikhet fått sin hälsa undergräfd och sin arbetsförmåga väsentligt nedsatt under arbete i telegrafverkets tjänst. Under sådana förhållanden har telegrafstyrelsen ansett sig böra göra framställning om beredande af pension åt Olsson under hans återstående lifstid.

Hvad beträffar densammas storlek, syntes det telegrafstyrelsen vara lämpligt att begränsa den till 300 kronor. Riksdagen har visserligen, såsom telegrafstyrelsen erinrar, på framställning af Kungl. Maj:t år 1909 beviljat förre arbetsledaren Frans Herman Nilsson en årlig pension af 480 kronor, men Nilsson hade varit anställd i telegrafverkets tjänst under 30 års tid, hvaremot Olsson endast kan räkna 19 tjänstår.

Styrelsen hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta framställning om pension åt Olsson till belopp af trehundra kronor, att utgå af telegrafverkets medel från och med den 1 januari 1912.

Departements-
chefen.

Vid åtskilliga tillfällen har Riksdagen beviljat årligt understöd åt personer, tillhörande såväl telegrafverkets som järnvägens personal, hvilka ej uppfyllt de i gällande pensionsföreskrifter stadgade villkor för pension.

I förevarande fall kan anmärkas, att lång tid förflutit, sedan Olsson lämnade telegrafverkets tjänst, och att detta skedde vid unga år. Denna afgang föranleddes emellertid af sjukdom, och det synes af den 1891 företagna läkarundersökningen åtminstone antagligt, att sjukdomen ådragits under Olssons tjänstgöring. Därjämte torde en viss sannolikhet föreligga för antagandet, att det olycksfall, hvaraf Olsson drabbats 1879, har del i hans nuvarande ohälsa. Under sådana omständigheter och då Olsson nu är i stort behof af ekonomisk hjälp, anser jag det skäligt, att staten lämnar honom något understöd.

Beträffande det af telegrafstyrelsen föreslagna beloppet har jag intet att anmärka.

På grund af hvad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att förre arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson må från och med ingången af år 1912 under sin återstående lifstid af telegrafverkets medel uppbära ett årligt understöd till belopp af 300 kronor.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle aflåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Niklas A. Lindhult.
